

Natten før bølgen kom, kan jeg huske, havde Hélène og jeg talt om at gå fra hinanden. Det ville ikke være så vanskeligt – vi boede ikke sammen, havde ingen fælles børn, ja vi kunne sandsynligvis blive ved med at være venner. Alligevel var det sørgmodigt. Vi mindedes en anden nat, kort efter vi havde mødt hinanden, som vi tilbragte med at gentage at vi nu endelig havde fundet hinanden, at vi ville blive sammen resten af livet, blive gamle sammen, vi sagde endda at vi skulle have en lille pige sammen. Senere fik vi en lille pige, i skrivende stund håber vi stadig på at blive gamle sammen, og vi mener selv at vi havde ret fra begyndelsen. Men siden denne begyndelse havde vi været igennem et år der var så svært, så kaotisk, at det der forekom os sikkert i efteråret 2003, i vores nyforelskede, fortryllede tilstand, og som igen forekommer os sikkert, eller i hvert fald ønskeligt, nu fem år senere, ikke længere forekom os sikkert overhovedet, ja end ikke ønskeligt, den julenat 2004, i vores bungalow der hørte til hotellet Eva Lanka. Tværtimod var vi sikre på at det var vores sidste ferie sammen, og at den trods al vores gode vilje havde været en fejltagelse. Vi lå tæt sammen og turde ikke tale om den første gang, om dette løfte vi begge havde stolet så fast på, og som tydeligvis ikke ville blive indfriet. Der var ingen fjendtlighed imellem os, vi så bare hvordan vi fjernede os fra hinanden, og ærgrede os – vi syntes det var en skam. Jeg lå som sædvanlig og bebrejdede mig selv min manglende evne til at elske, som var ekstra slående, fordi Hélène virkelig er et elskeligt væsen. Jeg tænkte at jeg ville blive gammel alene. Hélène tænkte på noget helt andet, nemlig sin søster Juliette der lige før vi rejste var blevet indlagt med en blodprop i lungen. Hun var bange for at Juliette skulle blive alvorligt syg, bange for

at hun skulle dø. Jeg indvendte at hendes angst var irrationel, men den fyldte snart Hélènes tanker fuldstændigt, og jeg blev sur på hende over at hun sådan lod sig opsluge af noget som jeg ikke havde nogen del i. Hun gik ud på bungalowens terrasse for at ryge en cigaret. Jeg lå på sengen og ventede på hende, og tænkte: Hvis hun kommer tilbage om lidt, og hvis vi elsker, så går vi måske ikke fra hinanden, så bliver vi måske gamle sammen. Men hun kom ikke tilbage, hun blev siddende alene ude på terrassen og så på hvordan himlen langsomt blev lysere, og lyttede til de første fuglefløjt, og jeg selv faldt i søvn, alene og trist, overbevist om at mit liv nu kun ville blive værre.

VI HAVDE ALLE FIRE, HÉLÈNE OG HENDES SØN, og jeg og min søn, meldt os til et dykkerkursus i den lille dykkerklub i nabolandsbyen. Men siden den foregående dykkesstime havde Jean-Baptiste haft ondt i øret og ville ikke dykke mere, og vi var trætte efter vores næsten søvnløse nat og havde besluttet os for at aflyse. Rodrigue, den eneste der virkelig havde lyst til at tage af sted, var skuffet. Du kan bade i swimmingpoolen, sagde Hélène. Men han var træt af at bade i swimmingpoolen. Han ville gerne have at nogen i det mindste gik med ham ned på stranden, neden for hotellet, hvor han ikke måtte gå ned alene på grund af de farlige understrømme. Men ingen havde lyst til at gå med, hverken hans mor, mig eller Jean-Baptiste der hellere ville blive hjemme i bungalowen og læse. Jean-Baptiste var tretten år dengang, jeg havde mere eller mindre tvunget ham med på den her eksotiske ferie sammen med en kvinde han ikke kendte særlig godt og en dreng der var meget yngre end ham selv, og lige fra vi ankom kedede han sig og sørgede for at gøre os opmærksomme på det ved at holde sig for sig selv og surmule. Når jeg irriteret spurgte ham om han ikke var glad for at være her, på Sri Lanka, svarede han modstræbende at jo, det var han da, men at det var for varmt og at han helst bare ville sidde inde i bungalowen og læse eller spille Game Boy. Han var kort sagt en typisk dreng i førpuberteten, og jeg en typisk far til

en præpubertær dreng – jeg greb mig selv i, ord for ord, at komme med de samme bemærkninger over for ham som dem jeg selv, da jeg var i hans alder, syntes var så ulidelige når de kom fra mine egne forældre: Se nu at komme lidt ud, vær lidt nysgerrig, altså vi kunne lige så godt være blevet hjemme ... Alt sammen til ingen verdens nytte. Han smuttede indenfor igen, og den ensomme Rodrigue gav sig til at gå rastløs rundt og drille Hélène der prøvede at få sig en lur i en liggestol ved den enorme swimmingpool med havvand, hvori en ældre men utrolig atletisk tysk kvinde der så ud som Leni Riefenstahl hver morgen svømmede i to timer. Jeg blev ved med at ynkes over min egen manglende kærlighedsevne mens jeg gik en tur hen omkring ayurvedanerne, som vi kaldte gruppen af tysktalende schweizere der holdt til i nogle lidt afsides beliggende bungalows, og som fulgte et kursus i yoga og traditionel indisk massage. Når de ikke var til samling med deres lærer, gik jeg engang imellem hen og lavede et par øvelser sammen med dem. Så vendte jeg tilbage til swimmingpoolen hvor man havde taget af bordene efter de sidste morgenmadsgæster og var begyndt at dække op til frokosten, og snart ville det kedelige spørgsmål melde sig, hvad vi skulle tage os til om eftermiddagen. Det var kun tre dage siden vi var ankommet, men vi havde allerede besøgt templet inde i skoven, fodret de små aber og set de liggende buddhaer og havde, med mindre vi begav os ud på mere omfattende kulturelle ekskursioner som ingen af os følte sig fristet af, udtømt stedets muligheder. Eller også skulle vi have været den slags mennesker der kan slentre rundt i dagevis i en lille fiskerlandsby og være fascineret af alt hvad de lokale foretager sig, livet på markedet, de forskellige teknikker til bødning af fiskenet, alle mulige sociale ritualer. Jeg var ikke en af den slags, og det bebrejdede jeg mig selv, det var noget jeg ville ønske jeg havde kunnet give videre til mine sønner, denne åbensindede nysgerrighed, dette skarpe blik, som jeg beundrer hos for eksempel en rejsende forfatter som Nicolas Bouvier. Jeg havde taget en af hans bøger med, *Le Poisson-scorpion*, hvori han fortæller om hvordan han tilbragte et år i Galle, en halvstor

fæstningsby der ligger omkring tredive kilometer fra det sted vi befandt os, på øens sydlige kyst. Det er ikke, som i *L'Usage du monde*, hans mest berømte rejseskildring, en bog fuld af betagelse og lovprisning, tværtimod – den handler om brud, om tab, om at havne i et bundløst dyb. Bogen beskriver Ceylon som et forhekset sted, i ordets onde betydning, ikke som i guidebøger for afslappede rygsækrejsende og unge par. Bouvier havde nær mistet forstanden her, og vores besøg på øen var en fiasko, hvad enten man betragter det som en bryllupsrejse eller en adgangsprøve for en potentiel sammensat familie. En lunken fiasko, vel at mærke, uden den mindste tragedie eller risiko. Jeg begyndte at glæde mig til at komme hjem. Da jeg kom gennem hotellets åbne foyer hvor bougainvilleaer masede sig ind mellem tremmewæggene, mødte jeg en hotelgæst der stod og hidsede sig op fordi han ikke havde kunnet sende en fax – elektriciteten var blevet afbrudt. I receptionen havde de snakket om noget der var sket nede i landsbyen, en ulykke der havde forårsaget strømafbrydelsen, men han havde ikke rigtig forstået hvad det handlede om, han håbede bare at det ikke ville vare alt for længe, for det var altså meget vigtigt med den fax. Jeg gik ud til Héléne der ikke sov mere, hun sagde at der skete et eller andet mærkeligt.

DET NÆSTE BILLEDE ER EN LILLE GRUPPE MENNESKER, gæster og personale fra hotellet, der står klumpet sammen på en terrasse nede for enden af parken, med udsigt over havet. Ved første øjekast lægger man underligt nok ikke mærke til noget særligt. Alt virker normalt. Så er det som om man pludselig tager bestik af situationen. Man bliver klar over at vandet er meget langt væk. Mellem vandkanten og foden af klippen er stranden under normale omstændigheder en snes meter bred. Nu strækker den sig så langt øjet rækker, grå, flad og blinkende i det slørede solskin – det minder om Mont Saint-Michel, i Normandiet, ved lavvande. Man opdager også at den er overstrøet af ting hvis størrelsesforhold man først ikke kan vurdere. Det der forvredne stykke træ, er det

en afbrækket gren eller et helt træ? Er det et meget stort træ? Det der vrage af en jolle, er det virkelig bare en jolle? Eller en rigtig båd, en fiskerbåd, der er blevet slynget op på land og knust som en nøddeskal? Man kan ikke høre en lyd, ikke det mindste vindpust bevæger kokospalmernes fjerbuske. Jeg husker ikke de første ord der blev udtalt i gruppen vi havde sluttet os til, men på et tidspunkt var der en der mumlede: *Two hundred children died at school, in the village.*

HOTELLET ER OPFØRT OPPE OVER SKRÆNTEN ud til havet og ligger ligesom indsvøbt i parkens overflod af grønt. Man forlader området gennem en gitterport med en vagt og går derfra ned ad en betonindkørsel for komme ud på vejen langs kysten. Før foden af indkørslen plejer der at holde nogle tuk-tuk'er, knallerter overdækket med en presenning og udstyret med et sæde til to passagerer, tre hvis man sidder tæt sammen, og som man benytter til at komme omkring inden for korte afstande – højst to kilometer, længere end dét tager man en rigtig taxa. I dag er der ingen tuk-tuk. Hélène og jeg er gået ned til vejen, i håb om at finde ud af hvad der foregår. Det lader til at være alvorligt, men ud over manden der talte om de tohundrede børn der var omkommet i skolen, og som en anden modsagde og forklarede med at børnene ikke kunne være i skole fordi det var *Poya*, buddhistisk nytår, er der tilsyneladende ingen på hotellet der ved mere end os. Der er altså ingen tuk-tuk, og heller ingen forbipasserende. Der plejer ellers hele tiden at komme folk forbi her – kvinder der bærer på bylter og følges ad to eller tre sammen, store skolebørn iført nystrøgne hvide skjorter, alle smilende og meget imødekommende. Vejen er helt almindelig så længe man går langs bakken der afskærer den fra havet. I det øjeblik man kommer forbi bakken og ud på det åbne land, opdager man at på den ene side af vejen står alt som før, træer, blomster, de lave mure og små butikker, men på den anden side ligger alt øde, fanget i et sort mudder som i en lavastrøm. Efter vi har gået et par minutter i retning af landsbyen kommer der en høj fyr imod

os, han er vild i blikket, hans shorts og skjorte hænger i laser, og han er indsmurt i mudder og blod. Han er hollænder, det er sært nok det første han siger, det andet er at hans kone er såret. Nogle bønder tager sig af hende, han er gået ud for at hente hjælp og havde tænkt sig at henvende sig på vores hotel. Han fortæller også om en enorm bølge der kom væltende frem og så trak sig tilbage og tog huse og mennesker med sig. Han ser ud til at være i chok, mere forbløffet end lettet over at være i live. Hélène tilbyder at følge ham hen til hotellet – måske er telefonforbindelsen blevet genoprettet, og man kan da håbe på at der blandt hotelgæsterne er en læge. Jeg vil gå lidt videre, jeg siger til dem at jeg snart kommer tilbage. Da jeg når ind til landsbyen, tre kilometer længere fremme, er alt angst og forvirring. Mennesker finder sammen i små grupper der hele tiden dannes og opløses igen, lastbiler med overdækket lad manøvrerer rundt med besvær, man hører skrig og klagende stemmer. Jeg drejer ind på gaden ned mod stranden, men en politimand spærre vejen. Jeg spørger ham hvad der præcist er sket, og han svarer: *The sea, the water, big water.* Er det sandt at folk er døde? *Yes, many people dead, very dangerous. You stay in hotel? Which hotel? Eva Lanka? Good, good, Eva Lanka, go back there, it is safe. Here, very dangerous.* Faren lader nu til at være drevet over, men jeg gør alligevel som han siger.

HÉLÈNE ER RASENDE OVER AT JEG GIK OG LOD hende være alene med ansvaret for børnene; det skulle jo have været hende der tog ud for at forhøre sig som den første – det er hende der er journalist. Mens jeg har været væk, er hun blevet ringet op af LCI, den nyhedskanal som hun dækker nyheder for. Det er nat i Europa, derfor har de andre hotelgæster endnu ikke modtaget ængstelige opkald fra familier og venner, men de journalister der er vågne er allerede klar over at der i Sydøstasien har fundet en gigantisk naturkatastrofe sted, noget helt andet end bare en lokal oversvømmelse, sådan som jeg først troede. Da de vidste at Hélène var på ferie derude, håbede de på at få en førstehånds øjenvidneberetning,

og hun har stort set intet at fortælle. Hvad kan jeg fortælle? Hvad så jeg i Tangalle? Ikke meget, må jeg indrømme. HÉLÈNE trækker opgivende på skuldrene. Jeg går tilbage til bungalowen. Jeg havde været helt opstemt, da jeg kom hjem fra landsbyen, over at der midt i vores sløve ferie pludselig skete noget virkelig usædvanligt, men nu er jeg ærgerlig fordi vi blev sure på hinanden og fordi jeg er bevidst om at jeg ikke var på højde med situationen. Utilfreds med mig selv fordyber jeg mig igen i *Le Poisson-scorpion*. Mellem to beskrivelser af insekter standser jeg op ved sætningen: „Den morgen ville jeg ønske at en fremmed hånd havde lukket mine øjne. Men jeg var alene og lukkede dem derfor selv.“

JEAN-BAPTISTE KOMMER IND TIL MIG I bungalowen, han er dybt rystet. Det franske par som vi havde lært at kende to dage forinden, er netop ankommet til hotellet. Deres lille datter er død. Konfronteret med dét har han brug for mig. Mens jeg går sammen med ham ad stien der fører til hotellets hovedbygning, tænker jeg på hvordan vi mødte dem; det var på en af de udendørs restauranter hvor man bare sidder under et tag af strå på stranden, dér hvor politimanden havde forhindret mig i at gå ned. De sad ved nabobordet. Omkring de tredive, han lidt mere, hun lidt mindre. Begge smukke, glade, venlige, tydeligvis meget forelskede i hinanden og deres lille pige på fire. Hun kom hen og legede med Rodrigue, det var på den måde at vi kom til at snakke sammen. I modsætning til os kendte de landet godt, de boede ikke på hotellet men i et lille hus som kvindens far lejede på årsbasis nede på stranden, tohundrede meter fra restauranten. Det var den slags mennesker som man bliver glad for at møde i udlandet, og da vi skiltes, regnede vi med at vi ville ses igen. Uden at lave nogen aftale – vi skulle nok støde på hinanden, i landsbyen eller på stranden.

HÉLÈNE SIDDER I BAREN SAMMEN MED DEM og en mand der er ældre end dem; hans krøllede grå hår og hans fugleansigt får ham til at ligne den franske skuespiller Pierre Richard. Forleden fortalte

vi ikke hinanden vores navne, så Hélène præsenterer: Jérôme. Delphine. Philippe. Philippe er Delphines far, ham der lejer huset på stranden. Og den lille pige der er død hed Juliette. Det fortæller Hélène i et neutralt tonefald, Jérôme nikker bekræftende. Han selv og Delphine har helt udtryksløse ansigter. Jeg spørger: Er I sikre? Jérôme svarer ja, de har lige været henne på landsbyens hospital hvor de identificerede liget. Delphine stirrer tomt frem for sig, jeg er ikke sikker på at hun ser os. Vi sidder alle syv, de tre og vi fire, i hotellets teaktræsmøbler, magelige stole og en bæk med hynder i stærke farver. På det lave bord foran os står der frugtsaft og te, en tjener kommer hen og spørger hvad vi vil have, jeg og Jean-Baptiste, og vi bestiller mekanisk. Så bliver der igen helt stille. Tavsheden varer indtil Philippe pludselig giver sig til at tale. Han henvender sig ikke til nogen bestemt. Hans stemme er skarp, hakkende, den minder om et maskineri der er gået i stykker. I løbet af de følgende timer gentager han sin beretning flere gange, på næsten præcis samme måde hver gang.

DEN SAMME MORGEN, LIGE EFTER MORGENMADEN, var Jérôme og Delphine gået på det lokale marked mens han selv var blevet hjemme for at passe Juliette og Osandi, pigen hvis far ejede det guesthouse de lejede. Han sad i sin store kurvestol på bungalowens terrasse og læste avisen, af og til så han op for at holde øje med de to småpiger der legede i vandkanten. De hoppede leende rundt i de små bølger. Juliette talte fransk, Osanda srilankansk, men de forstod hinanden alligevel. Nogle krager sloges højlydt om krummerne fra morgenbordet. Alt var roligt, det ville blive en smuk dag, Philippe tænkte at han måske ville tage ud at fiske sammen med Jérôme om eftermiddagen. På et tidspunkt gik det op for ham at kragerne var forsvundet, man kunne overhovedet ikke høre fugle mere. Så var det at bølgen kom. Øjeblikket før var havet blikstille, øjeblikket efter var det en mur så høj som en skyskraber der sank sammen over ham. I en brøkdal af et sekund tænkte han at han skulle dø og at han ikke ville nå at mærke noget. Han blev opslugt,

trukket af sted og kastet rundt af bølgen i et tidsrum der forekom ham at vare evigt, inde i bølgens enorme mave. Så blev han spyttet op på dens ryg. Han gled som en surfer hen over husene, hen over træerne, hen over vejen. Så vendte bølgen om for at rulle tilbage, og trak ham med sig ud igen. Lige foran sig så han ødelagte husmure som han nærmede sig med stor fart og ville blive knust imod, og greb derfor automatisk fat i en kokospalme som han atter mistede taget i, så fik han fat i en anden som han også ville have sluppet igen, hvis ikke et eller andet hårdt, et stykke af et stakit, havde standset ham og klemt ham fast mod træstammen. Forbi ham susede møbler, dyr, mennesker, bjælker, betonblokke. Han lukkede øjnene og ventede på at blive ramt af et stykke vraggoods, og holdt dem lukkede indtil strømmens øredøvende brølen dæmpedes og han efterhånden også kunne høre andet, sårede mænd og kvinder der skreg, og han forstod at Jorden ikke var gået under, men at han var levende og at det virkelige mareridt først begyndte nu. Han åbnede øjnene, lod sig glide ned ad træstammen til han nåede vandoverfladen der var fuldstændig sort, uigennemsigtig. Der var stadig strøm, men nu kunne man godt holde sig oprejst i den. Et lig flød forbi ham, en kvinde med hovedet under vand og armene strakt ud til siderne. Fra ruinerne begyndte de overlevende at kalde på hinanden, sårede klagede sig. Philippe var i tvivl – skulle han bevæge sig ud mod stranden eller ind mod landsbyen? Juliette og Osandi var døde, det var han sikker på. Og nu måtte han finde Jérôme og Delphine. Han måtte fortælle dem det. Det var dét der var hans opgave, nu, i livet. Philippe stod i vand til brystet, han var iført badebukser og oversmurt af blod, men hvor på kroppen han var såret, vidste han ikke. Han ville helst være blevet stående dér, og have ventet på hjælp, men han tvang sig selv videre. Jorden under hans bare fødder var ujævn, blød, ustabil, dækket af skarpe ting som han ikke kunne se og som han var bange for at skære sig på. For hvert skridt han tog, følte han sig frem, han bevægede sig kun langsomt af sted. Han var højest hundrede meter fra sit hus og kunne intet genkende – der var ikke nogen mur, ikke noget

træ at se. Nu og da et kendt ansigt, naboer der vadede rundt som ham selv, sorte af mudder, røde af blod, og med et rædselsslagent stirrende blik, ligesom ham selv søgte de efter deres kære. Nu kunne man næsten ikke længere høre lyden af vandet der trak sig tilbage ligesom sugende, til gengæld hørte man stadig højere alle skrigene, gråden, de rallende stemmer. Endelig nåede Philippe op til vejen, og lidt højere oppe det sted hvor bølgen var standset. Det var et mærkeligt syn, den så tydeligt aftegnede grænse: Inden for var der kaos, uden for stod den kendte verden fuldstændig intakt, med sine små huse af rosa eller lysegrønne mursten, vejenes rødlig lateritjord, butikkerne, knallerterne, fuldt påklædte mennesker midt i deres daglige gøremål, levende, der kun langsomt blev klar over at der var sket noget helt uhyrligt og forfærdeligt men ikke præcist vidste hvad det var. De zombier der, som Philippe, vendte tilbage til de levendes jord, kunne kun fremstamme ordet „bølge“, og det ord spredtes i landsbyen på samme måde som ordet „fly“ må have gjort det den 11. september 2001 på Manhattan. Panikken sendte folk i to modsatte retninger – enten ud mod havet for at se hvad der var sket og hjælpe dem der endnu kunne hjælpes, eller væk fra havet, så langt væk som muligt, for at bringe sig selv i sikkerhed i tilfælde af at det begyndte igen. Philippe gik mellem de skubbende og råbende mennesker hen ad hovedgaden og ind på markedspladsen hvor det var det travleste tidspunkt på dagen, og forberedte sig på at måtte lede længe, men fik straks øje på Delphine og Jérôme der stod under klokketårnet. Rygterne om katastrofen, der kun lige var nået dem, var så forvirrede at Jérôme på dette tidspunkt troede at en gal mand havde skudt vildt omkring sig et sted i Tangalle. Philippe gik hen imod dem, og han vidste at de nu oplevede deres sidste lykkelige sekunder. De så ham komme nærmere, indtil han til sidst stod foran dem indsmurt i mudder og blod, med et fuldstændig hærget udtryk i ansigtet, og på dette sted i sin beretning standser Philippe. Han kan ikke fortsætte længere. Hans mund er stadig åben, men han formår ikke at gentage de tre ord han må have udtalt i det øjeblik.

*

DELPHINE SKREG, DET GJORDE JÉRÔME IKKE. Han tog Delphine i sine arme og trykkede hende ind til sig så fast han kunne mens hun skreg, skreg, skreg, og i det øjeblik tog han en beslutning: Jeg kan ikke gøre mere for min datter, derfor vil jeg redde min kone. Jeg var ikke vidne til den scene som jeg her fortæller på baggrund af Philippes beretning, men jeg har været vidne til fortsættelsen, og jeg har set hvordan planen fungerede. Jérôme spildte ikke tiden med at blive ved med at håbe. Philippe var ikke kun hans svigerfar men også hans ven, han havde hundrede procent tillid til ham, og han vidste med det samme at Philippe ikke, uanset hvor chokeret og forvildet han var, ville udtale de tre ord hvis ikke det var sandt. Delphine derimod ønskede at tro at han tog fejl. Han var jo selv undsluppet, så var Juliette det måske også. Philippe rystede på hovedet: Det var umuligt, Juliette og Osandi befandt sig lige i vandkanten, der var ingen chance for at de havde overlevet. Ingen. De fandt hende på hospitalet, blandt de allerede hundredevis af lig som havet havde givet fra sig, og som man på grund af pladsmangel lagde på det nøgne gulv. Osandi og hendes far lå der også.

I LØBET AF EFTERMIDDAGEN BLIVER HOTELLET FORVANDLET til en redningsflåde som den fra *Medusas flåde*, det berømte maleri af Géricault. Ulykkesramte turister ankommer næsten nøgne, mange af dem sårede, i chok, de har fået at vide at de ville være i sikkerhed her. Der går rygter om at der er risiko for en ny bølge. De lokale søger tilflugt på den anden side af kystvejen, så langt fra vandet som muligt, og udlændingene søger opad, det vil sige op til os. Telefonforbindelsen er afbrudt, men sidst på dagen begynder hotelgæsternes mobiltelefoner at ringe: Familie og venner har netop hørt det og ringer, syge af bekymring. Man beroliger dem så kortfattet som man nu kan, for at spare på batterierne. Om aftenen sætter hotellets ledelse en generator i gang i et par timer, så man kan genoplade batterierne og se nyhederne i fjernsynet. Inderst i baren er der en storskærm som plejer at blive brugt til at se fodboldkampe

på, for hotellets ejere er italienere ligesom størstedelen af gæsterne. Alle, både hotelgæster, personale og overlevende samles foran CNN og opdager samtidig katastrofens omfang. Billederne kommer fra Sumatra, Thailand, Maldiverne ... Hele Sydøstasien og Det Indiske Ocean er berørt. Så begynder rækken af små amatørfilm hvor man ser bølgen nærme sig langt borte fra, og hvirvlerne af mudder der vælter ind mod husene og river alt med sig. Vi siger allerede *tsunami* som om vi altid havde kendt ordet.

VI SPISER AFTENSMAD SAMMEN MED Delphine, Jérôme og Philippe, vi mødes med dem igen næste dag til morgenmaden, så til frokost, så til aftensmad igen – resten af tiden indtil vi rejser hjem til Paris, bliver vi sammen. De reagerer ikke som knuste mennesker for hvem intet længere har nogen betydning og som går i stå. De vil ikke rejse hjem uden Juliettes lig, og allerede fra den første aften bliver den afgrundsdybe forfærdelse over hendes fravær holdt i skak af praktiske spørgsmål. Jérôme kaster sig ud i projektet, det er hans måde at holde sig i live på, at holde Delphine i live på, og Hélène hjælper ham med at prøve at få fat i deres forsikringselskab for at arrangere hjemrejsen for dem selv og hjemtransporten af liget. Det er besværligt, det er klart, vores mobiltelefoner virker dårligt, der er både afstanden og tidsforskellen, alle omstillinger er overbebyrdet, de bliver bedt om at vente, dyrebare minutter bliver spildt og batterierne brugt, til lyden af afslappende musik og automatiske stemmer, og når Hélène endelig får fat i et menneskeligt væsen, stiller man hende om til en anden afdeling, musikken begynder forfra eller også bliver forbindelsen afbrudt. Den slags almindelige genvendigheder som i det almindelige liv bare er irriterende, bliver under de nærværende omstændigheder på én gang ulidelige og befriende, fordi de bliver holdepunkter for en opgave der skal udføres, giver tidens gang en form. Der er noget der skal gøres, Jérôme gør det, Hélène hjælper ham med det, så enkelt er det. Jérôme betragter Delphine. Delphine ser tomt frem for sig. Hun græder ikke. Hun spiser kun meget lidt men spiser dog noget.

Hendes hånd ryster men hun er i stand til at løfte en gaffelfuld ris i karrysovs. Stikke den i munden. Tygge. Bevæge hånden med gafflen ned igen. Begynde forfra. Jeg ser på Héléne og føler mig klodset, uduelig, overflødig. Jeg er næsten sur på hende over at hun er så optaget af det der sker at hun slet ikke tænker på mig, som om jeg ikke længere eksisterede.

SENERE LIGGER VI I SENGEN VED SIDEN AF HINANDEN. Med finger-spidserne stryger jeg hende over brystvorterne der ikke reagerer. Jeg vil holde om hende, men jeg ved at det ikke kan lade sig gøre. Jeg ved hvad hun tænker på, det er umuligt at tænke på andet. Ikke ret langt fra os, i en anden af hotellets bungalows, ligger Jérôme og Delphine sikkert ligesom os, med åbne øjne. Holder han om hende eller lader det sig heller ikke gøre for dem? Det er den første nat. Natten efter den dag deres datter døde. I morges var hun levende, hun vågnede, hun kom ind og legede i deres seng, hun kaldte dem mor og far, hun lo, hun var varm, hun var det smukkeste og det varmeste og det blødeste på Jorden. Nu er hun død. Hun vil altid være død.

Lige fra vi ankom havde jeg gået og sagt at jeg ikke brød mig om hotellet Eva Lanka, jeg foreslog at vi i stedet lejede et lille guesthouse nede på stranden, de var meget mindre komfortable men mindede mig om dengang jeg rejste med rygsæk for femogtyvetredive år siden. Jeg mente det ikke helt alvorligt – i min beskrivelse af disse vidunderlige steder gjorde jeg meget ud af glæden ved at leve uden elektricitet, med hullede moskitonet og giftige edderkopper der dumper ned i hovedet på én – så udstødte Héléne og børnene vilde skrig og gjorde nar af min „gammel hippie“-nostalgi. De små guesthouses nede på stranden er blevet revet bort af bølgen, og med dem de fleste af deres beboere. Jeg tænker: Vi kunne have været iblandt dem. Jean-Baptiste og Rodrigue kunne være gået ned på stranden neden for hotellet. Vi kunne, som vi havde planlagt, være taget ud på havet med dykkerklubben. Og Delphine og Jérôme tænker sikkert: Vi kunne have taget Juliette med os på

markedet. Hvis vi havde gjort det, ville hun igen komme ind til os i sengen her om morgenen. Verden ville være i sorg omkring os, men vi ville knuge vores lille pige tæt ind til os sige: Gudskelov at hun er her endnu, det er det eneste der tæller.